

Podstawowe elementy systemu proekologicznego funkcjonowania rynku finansowego

dr inż. Sławomir Zieliński



KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI



UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY



Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Wybrane aspekty finansowe i ekonomiczne
w ekologii, ochronie środowiska i ochronie przyrody

Podstawowe elementy systemu* proekologicznego funkcjonowania rynku finansowego



system poniekąd umowny, gdyż:

- zależności nie są ciągle jeszcze dobrze zbadane,*
- powiązania nie funkcjonują niezawodnie (powtarzalnie).*

Użyte skróty w prezentacji:

- **SPFRF** — system proekologicznego funkcjonowania rynku finansowego*
- **IF** — instytucja finansowa/instytucje finansowe
- **OŚ** — ochrona środowiska
- **OP** — ochrona przyrody
- **RE** — ryzyko ekologiczne
- **dzproeko IF** — działania proekologiczne instytucji finansowej

*wiodąca pozycja źródłowa: Leszek Dziawgo . 2010. Zielony rynek finansowy. Ekologiczna ewolucja rynku finansowego. PWE, Warszawa.

Do elementów SPFRF zalicza się:

1. IF zaangażowane w OŚ i OP
2. Cele działań proekologicznych w IF
3. Motywacje działań proekologicznych akcjonariuszy, menedżerów, pracowników IF
4. Ryzyko ekologiczne w IF
5. Działania proekologiczne w IF
6. Oceny działań proekologicznych w IF
7. Produkty i usługi finansowe IF powiązane z OŚ i OP
8. Klienci IF zainteresowani OŚ i OP

Biegacz złocisty
Carabus auratus

1. IF zaangażowane w OŚ i OP



2. Cele działań proekologicznych w IF

**nadrzędnym celem aktywności IF,
pozwalającym na jej funkcjonowanie na rynku
finansowym
jest dążenie do osiągnięcia zysku**

ujęcie minimalistyczne

ujęcie maksymalistyczne

**zysk nie powinien być osiągniany
kosztem środowiska
naturalnego**

**zaangażowanie tematyki
OŚ i OP stanowi możliwość
zwiększenia zysków IF**

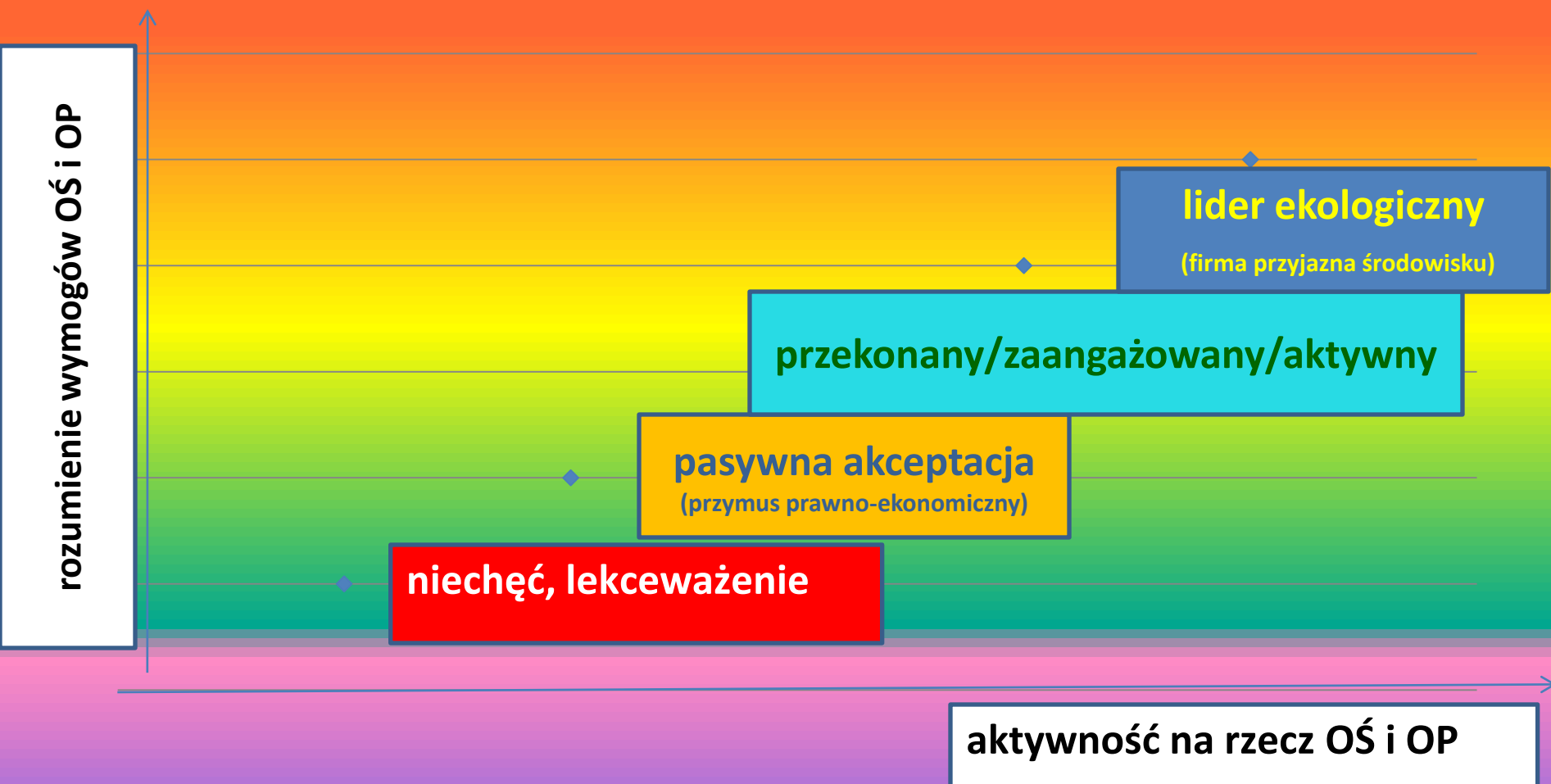
postawy
akcjonariuszy

poglądy kadry
kierowniczej

przekonania
pracowników



ewolucja postaw w IF wobec wymogów OŚ i OP



3. Motywacje działań proekologicznych akcjonariuszy, menedżerów, pracowników IF

- **Przepisy prawa**
 - **Przekonania, postawy, poglądy**
 - **Rentowność przedsięwzięć proekologicznych w gospodarce**
 - **Oczekiwania społeczne**
 - **Oczekiwania partnerów biznesowych**
- oraz**
- **Ryzyko ekologiczne jako negatywny (ujemny) czynnik wpływający na część motywacji**

4. Ryzyko ekologiczne...

... jest tożsame z ryzykiem spowodowania szkód w środowisku.

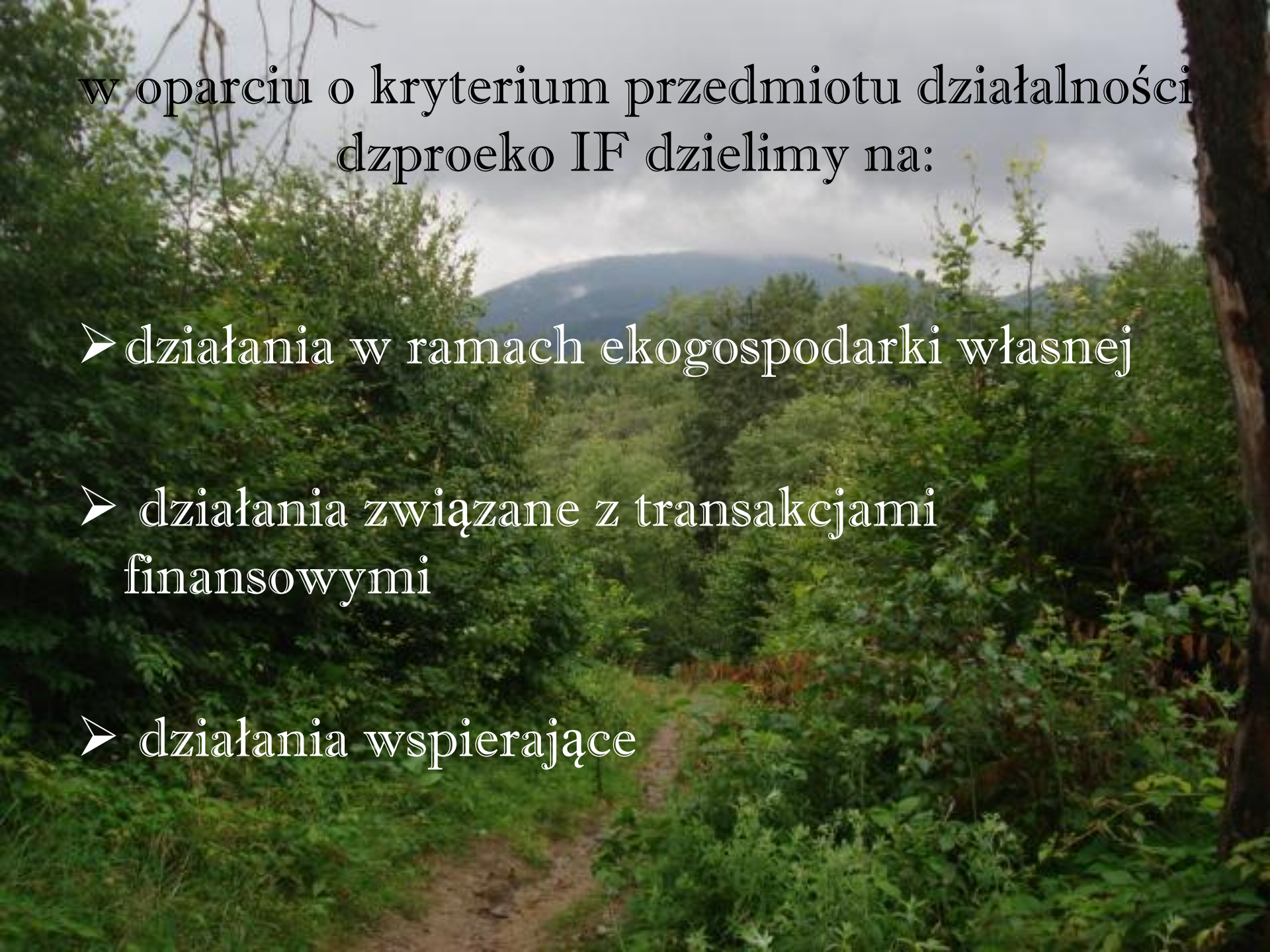
Zgodnie z zaleceniem ISO/IEC nr 73 ryzyko to można definiować jako kombinację prawdopodobieństwa wystąpienia zdarzenia oraz jego skutków.

dla IF ryzyko ekologiczne jest szczególnie ważne, gdyż przykładowo:

- ☐ zlekceważone przez bank RE w procesie kredytowania może oznaczać wprost utratę kapitału i zysku
- ☐ źle wyceniona przez ubezpieczyciela potencjalna szkoda ekologiczna może skutkować nieadekwatną wielkością odszkodowania
- ☐ utrata reputacji „ekofirmy”, związana np. z rozminięciem się z oczekiwaniami rynku czy społecznymi, może ograniczyć deponowanie w niej oszczędności, nabywanie akcji czy obligacji

5. działania proekologiczne IF





w oparciu o kryterium przedmiotu działalności
dzproeko IF dzielimy na:

- działania w ramach ekogospodarki własnej
- działania związane z transakcjami finansowymi
- działania wspierające

5a. ekogospodarka własna

- oszczędzanie zasobów (papier, energia elektryczna, woda, gaz, itd.)
- ograniczanie wytwarzania zanieczyszczeń (emisja do atmosfery, odprowadzenie do wód)
- racjonalne postępowanie z odpadami (np. segregacja)

5b. Transakcje finansowe

- **uwzględnianie ryzyka ekologicznego w transakcjach kredytowych i inwestycyjnych (w tym: analiza zdolności kredytowej i monitoring transakcji kredytowej)**
- **oferowanie produktów i usług finansowych powiązanych ze wspieraniem inicjatyw gospodarczych o charakterze ekologicznym (instrumenty finansowe: depozyty, kredyty, akcje, obligacje, udziały w funduszach inwestycyjnych)**

5c. Działania wspierające

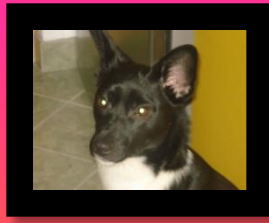
Public relations

**Investor
relations**

Marketing

Sponsoring





hierarchia dzproeko IF

- **Poziom I (najniższy)**

- *sponsoring*
- *public relations*
- *marketing*
- *investor relations*

- **Poziom II**

- *ekogospodarka*
- *uwzględnianie ryzyka ekologicznego w prowadzonych operacjach finansowych*

- **Poziom III (najwyższy)**

- ❖ *oferta finansowania zamierzeń OŚ i OP*

6. oceny działań proekologicznych IF

oceny „jakości ekologicznej” IF

sformalizowane

✓ normy ISO

✓ indeksy giełdowe

✓ ecorating

nieformalne
✓ oceny

✓ rekomendacje

✓ recenzje

✓ ekspertyzy



spełnienie wymagań normy ISO 14001 umożliwia
wdrożenie zarządzania w IF zgodnego z wymogami OŚ

specjalistyczne społeczne
indeksy rynku
kapitałowego np. *Dow
Jones Sustainability Index*
dotyczą respektowania
idei CSR – ułatwiają
identyfikację spółek
giełdowych przyjaznych
środowisku;
*uzyskanie normy ISO
ułatwia uzyskanie
indeksu społecznego*

ecorating to ocena i
klasyfikacja „jakości
ekologicznej”
przedsiębiorstwa; ocenie
podlegają tu głównie
działania IF na rzecz OŚ;
*pozytywny dla IF
ecorating także pomaga
w uzyskaniu indeksu
społecznego*

7. produkty i usługi (instrumenty) finansowe powiązane z OŚ i OP

ich oferowanie traktowane jest jako
przejaw szczególnie poważnego
zaangażowania IF w dzproeko

- Depozyty
- Kredyty
- Pożyczki
- Karty płatnicze
- Produkty strukturyzowane
- Akcje
- Obligacje
- Tytuły uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych
- Jw. w funduszach emerytalnych
- Krótkoterminowe papiery dłużne (*commercial papers*)
- a ponadto
- Doradztwo finansowe

8. Klienci IF

są strategicznym elementem funkcjonowania
SPFRF, gdyż:

Σ klientów
IF

Σ popytu

był IF

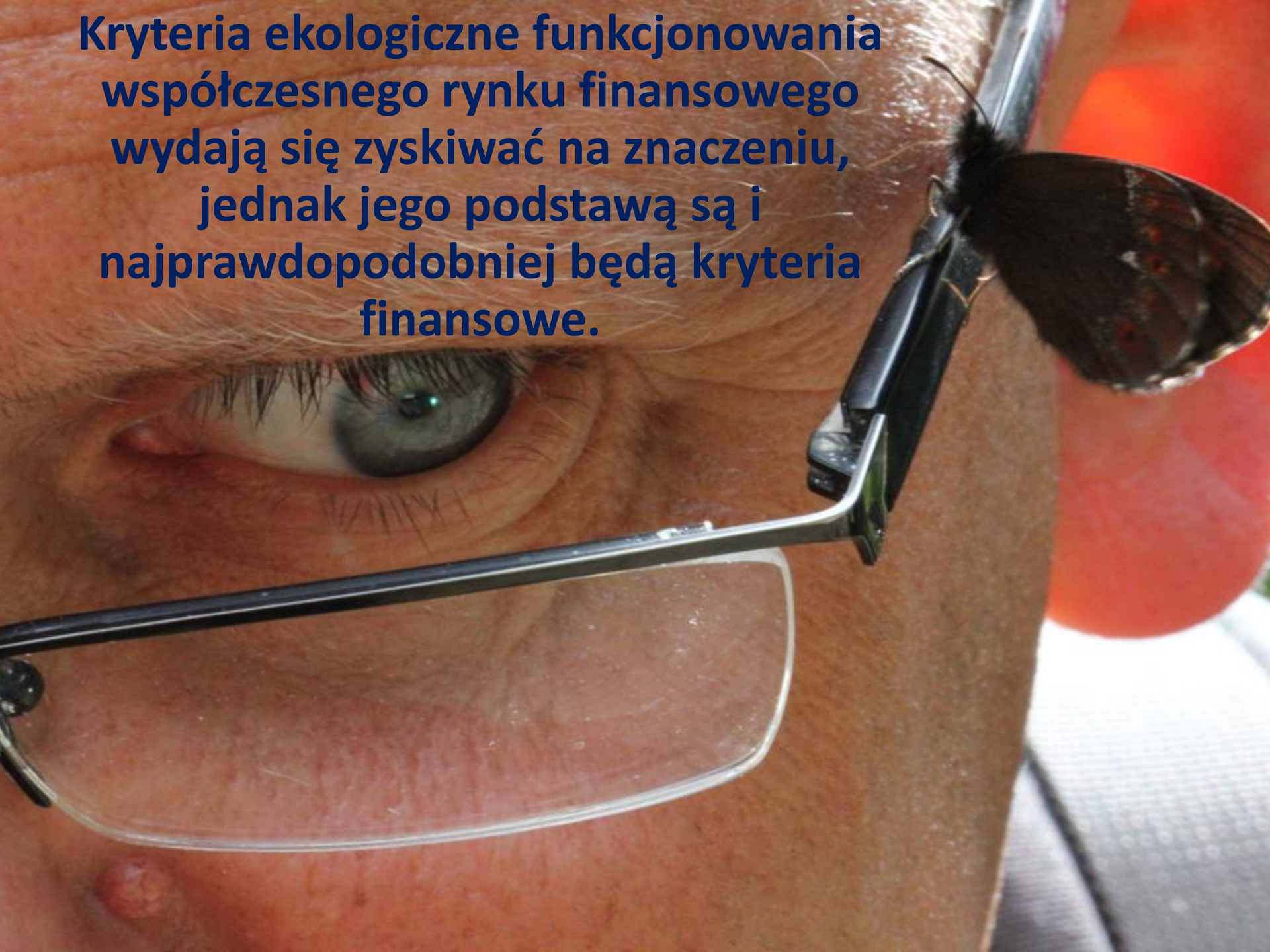
Klienci IF

ze względu na status prawny:

ze względu na rolę wobec IF:

- **Indywidualni** – różnicowana zamożność
- **Instytucjonalni** – inne IF oraz podmioty gospodarcze, instytucje rządowe i samorządowe, fundacje, NGO-sy, uczelnie, itp.
- **Dawcy kapitału** – inwestorzy i deponenci
- **Biorcy kapitału** – ekologiczni emitenci papierów wartościowych oraz kredytobiorcy i pożyczkobiorcy

**Kryteria ekologiczne funkcjonowania
współczesnego rynku finansowego
wydają się zyskiwać na znaczeniu,
jednak jego podstawą są i
najprawdopodobniej będą kryteria
finansowe.**



Tym niemniej spotykane jeszcze dość powszechnie w Polsce lekceważenie (w teorii i praktyce) istotności kryteriów ekologicznych na rynku finansowym wydaje się być postawą, która z upływem czasu będzie reprezentowana przez coraz bardziej malejące i marginalizujące się grono zwolenników.

dziękuję za
uwagę

